

ПРАВО НА ПРАЦЮ

UA

шукачів міжнародного захисту, осіб з підтвердженим статусом міжнародного захисту та іноземців під тимчасовим захистом

Право на працю шукачів¹ міжнародного захисту, осіб з підтвердженим статусом міжнародного захисту² та іноземців під тимчасовим захистом

¹ Використані в цій брошурі терміни, що мають гендерне значення, вживаються нейтрально та однаково стосуються чоловіків і жінок.

² Термін стосується шукачів притулку та іноземців, які перебувають під додатковим захистом.

Ця брошура створена в рамках проекту *Доступ до території та системи надання притулку в Хорватії – правова підтримка та розвиток потенціалу*, що фінансується УВКБ ООН, за участі неурядових організацій Хорватського Червоного Хреста, Єзуїтської служби біженців та асоціацій SVOJA.

Право на працю

Що значить право на працю?

Як шукач міжнародного захисту, особа з дозволенним статусом міжнародного захисту та іноземець під тимчасовим захистом у Республіці Хорватія, відповідно до *Закону про міжнародний та тимчасовий захист*, ви маєте право працювати.

Право на працю є фундаментальним правом людини, яке захищається міжнародним, європейським і хорватським законодавством. У Хорватії кожна працевлаштована особа має право заробляти своєю працею та захищена на робочому місці законами, які включають захист на роботі, трудовий договір, захист від дискримінації та інші трудові права. Тільки громадяни Хорватії можуть працювати за кількома професіями, наприклад, працювати на державній службі.

Шукачі міжнародного захисту – коли маю право на роботу?

Якщо ви є шукачем міжнародного захисту, ви отримуєте право на роботу після закінчення трьох місяців з дати подання заяви, щодо якої Міністерство внутрішніх справ (далі: МВС) до того часу не прийняло рішення.

Щоб реалізувати право на працю, необхідно подати заяву (усну чи протокольну) до Служби міжнародного захисту. На вашу вимогу МВС видає довідку про набуття вами права на роботу. Термін видачі довідки 30 днів.

Якщо Міністерство внутрішніх справ визначить, що ви не відповідаєте умовам для видачі довідки, воно видасть негативне рішення, проти якого ви можете подати скаргу до адміністративного суду протягом 8 днів з дня отримання рішення.

У разі розміщення в пункті прийому шукачів міжнародного захисту (далі – пункт прийому) необхідно протягом 15 днів з моменту укладення трудового договору письмово повідомити пункт прийому про прийняття на роботу та надати довідку з місця роботи, видану вашим роботодавцем.

Якщо ви перебуваєте в приймальному центрі і маєте намір залишатися за його межами довше двох днів, наприклад, працювати за межами Загреба чи Кутини, вам для цього потрібна згода приймального центру.

Коли МВС приймає рішення щодо вашого запиту про міжнародний захист, ваш статус змінюється. Якщо рішення буде позитивним і вам буде надано міжнародний або додатковий захист, ви все одно матимете право працювати в Хорватії, але ви повинні повернути раніше виданий дозвіл про право на роботу в МВС протягом 15 днів. Вам, як особі зі схваленим міжнародним або додатковим захистом, для роботи не потрібен такий сертифікат.

Якщо виконавче рішення щодо вашого запиту про надання притулку буде негативним, ви більше не матимете права працювати, і ви повинні будете повернути дозвіл про право на роботу до МВС протягом 15 днів.

Як реалізувати право на працю?

Як знайти роботу?

Якщо ви вирішите працевлаштуватися, ви можете зареєструватися в реєстрі безробітних Хорватської служби зайнятості (далі - HZZ), і HZZ надасть вам допомогу в пошуку роботи та дозволить вам реалізувати права, передбачені для безробітних, наприклад, семінари та гранти на самозайнятість.

HZZ підкаже вам, якими з наведених вище прав ви можете скористатися, враховуючи ваш статус.

Яку допомогу може надати мені HZZ

Допомога HZZ полягає у:

- та визначенні вашого робочого потенціалу,
- складанні плану пошуку роботи за професіями, за якими консультант виступатиме посередником на ринку праці,
- інформації про роботу та можливості роботи за професією, за якою ви можете та хочете працювати,
- участі у семінарах для активного пошуку роботи (докладніше нижче),
- фінансуванні освіти для здобуття кваліфікації, необхідної на ринку праці, і
- можливості включення в деякі заходи активної політики зайнятості, наприклад, підтримка самозайнятості.

Як і де я можу стати на облік безробітних?

Зареєструватися на обліку безробітних можна електронною поштою або завітавши до територіальних управлінь HZZ. Перелік офісів і відділень, а також їх контакти (телефон та електронну адресу), розташованих у всіх містах, ви можете знайти за адресою: <https://www.hzz.hr/adrese-i-kontakt/regionalni-podrucni-uredi.php>. Ви також можете отримати доступ до списку, відсканувавши QR-код у нижній частині листівки.

Іноземці, які перебувають під тимчасовим захистом, також можуть надсилати свої заяви за адресою ukrajina@hzz.hr.

Які документи потрібні для реєстрації в реєстрі безробітних?

Для зарахування до реєстру безробітних потрібна:

- картка, видана МВС, яка підтверджує ваш статус у Республіці Хорватія,

- ❑ персональний ідентифікаційний номер (OIB),
- ❑ доказ про закінчену освіту, якщо він є (необов'язково).
- ❑ якщо ви шукаєте міжнародного захисту, вам також потрібна довідка МВС, яка підтверджує, що ви набули права на роботу.

Чи отримаю я інформацію про можливі вакансії та яким чином?

Після реєстрації в реєстрі HZZ за вами буде призначений консультант, який проведе з вами консультацію, під час якої буде визначено план пошуку роботи, тип підтримки, який вам необхідний для успішного працевлаштування, а також ви погодите професії, для яких HZZ буде посередником для вас на ринку праці. У цьому випадку ви зможете надати інформацію про свій попередній досвід роботи, а також кваліфікацію, отриману в ході регулярного навчання.

Ви залишите свої контакти (адресу електронної пошти та номер мобільного телефону) консультанту. За допомогою електронної пошти та смс, HZZ регулярно інформуватиме вас про вакансії щодо узгодженої професії.

Чи маю я можливість працевлаштуватися за межами місця проживання в Республіці Хорватія?

Під час консультації ви скажете, чи можете ви працювати, тобто отримати роботу не за місцем вашого поточного проживання в Хорватії. Консультант з працевлаштування повідомить вас про вакансії в бажаній професії та в регіоні Хорватії, до якого ви висловлюєте інтерес. Працевлаштування під час туристичного сезону особливо актуальне для Хорватії, і консультант проінформує Вас про такі можливості.

Що таке майстер-класи для активного пошуку роботи?

Якщо вам потрібна допомога в написанні резюме, порада, як представитися роботодавцю, щоб виділити важливі рекомендації про себе, як і де шукати роботу, консультант направить вас на майстер-класи для активного пошуку роботи. Йдеться про групову роботу, але для подолання мовних бар'єрів для вас будуть організовані майстер-класи в менших групах англійською або іншою мовою, яку ви розумієте.

Чи можу я пройти навчання для нової роботи?

Якщо в розмові з радником ви спільно дійшли висновку, що вам потрібна додаткова освіта, HZZ направить вас на певну форму навчання та надасть вам фінансову допомогу та витрати на поїздку протягом цього часу. Також є можливості для навчання у роботодавця.

Чи маю я право на фінансову допомогу від HZZ?

Так, ви маєте право на грошову компенсацію як безробітний. Однак, щоб скористатися цим правом, необхідно, щоб на момент припинення трудових відносин у вас було щонайменше дев'ять (9) місяців пенсійного страхування, отриманого на підставі трудових відносин за останні 24 місяці на території Республіки Хорватія. Протягом 30 днів з дня припинення трудових відносин, припинення лікарняного або припинення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною, усиновленням чи піклуванням після припинення роботи необхідно зареєструватися в HZZ та подати запит.

Як уже зазначалося, люди, які навчаються або навчаються на виробництві, можуть отримувати фінансову допомогу та витрати на поїздку протягом навчання, тобто протягом тих днів, коли вони перебувають на заняттях. Витрати на поїздку оплачуються згідно з фактичною ціною громадського транспорту від місяця

проживання до місяця навчання до максимальної суми 186 євро на місяць (сума дійсна в грудні 2023 року).

У чому полягають заходи активної політики зайнятості?

Заходи активної політики зайнятості полегшують доступ незахищених верств населення до ринку праці. Через них, наприклад, співфінансується частина витрат на заробітну плату працівників, створення та реєстрацію юридичної особи або придбання нового обладнання для працівників.

Заходи із співфінансування зайнятості надаються для вас на тих же умовах, що й для громадян Хорватії, і ви маєте право вимагати включення до заходів:

- Субсидії на працевлаштування
- Субсидії на самозайнятість
- Підтримка курсів
- Працевлаштування на громадські роботи (ваш консультант з працевлаштування надасть вам додаткову інформацію)

Я заявник або мені надано міжнародний або тимчасовий захист і я знайшов роботу - які мої трудові права?

Чи повинен я підписувати договір з роботодавцем?

Так, ви повинні укласти трудовий договір з роботодавцем. Трудовий договір укладається в письмовій формі на визначений або невизначений строк. Якщо ви не підписали трудовий договір, ваш роботодавець все одно зобов'язаний надати вам письмове підтвердження укладеного договору перед тим, як ви почнете працювати.

З початку роботи Ви маєте всі права з медичного та пенсійного страхування. Ви можете знайти більше інформації про медичне страхування на <https://hzzo.hr/zdravstvena-zastita/opseg-prava-iz-obveznog-zdravstvenog-osiguranja>.

Що означає договір на визначений або невизначений строк?

Трудовий договір, укладений на невизначений строк, зв'язує сторони (роботодавця і працівника) до моменту припинення в один із способів, передбачених *Законом про працю*, наприклад шляхом звільнення. На відміну від нього, трудовий договір на визначений строк - це договір, який укладається між роботодавцем і працівником, коли потреба в працівнику є тимчасовою, а дата припинення договору вказується в самому договорі. Шукач міжнародного захисту може укласти договір лише на певний період часу, доки він не набуде довгострокового статусу в Республіці Хорватія.

Після закінчення договору на визначений строк роботодавець може вирішити, продовжувати його чи ні. Роботодавець може укласти з одним і тим самим працівником не більше трьох до-

говорів на визначений строк, загальний термін яких не може перевищувати трьох років.

Права та обов'язки з трудових відносин є однаковими за обома контрактами, як на визначений, так і на невизначений строк, за винятком способів розірвання контракту.

Чи може роботодавець вимагати від мене пробну роботу?

При укладанні трудового договору (на визначений або невизначений строк) може бути обумовлено пробувальний термін, який не може тривати більше шести місяців. Як виняток, його можна продовжити, якщо протягом цього часу Ви були відсутні у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, використанням батьківських прав та використанням оплачуваної відпустки. Якщо працівник не задоволений пробною роботою, роботодавець може розірвати трудовий договір.

Після успішного виконання пробної роботи роботодавець не може вимагати повторного виконання тієї ж роботи.

Що повинен містити трудовий договір?

Трудовий договір повинен містити відомості про:

- сторони договору (роботодавець і працівник), їх ідентифікаційний номер та місце проживання/місцезнаходження,
- місце роботи, а якщо за характером роботи немає постійного або основного місця роботи або воно є змінним, відомості про різні місця, де виконується або може виконуватися робота,
- назву робочого місця або характер і вид роботи, на яку працевлаштований працівник, або короткий перелік чи посадову інструкцію,
- дату укладення трудового договору та дату початку роботи,
- інформацію чи договір укладено на невизначений або на визначений строк. Якщо договір укладено на визначений

строк, вказується дата закінчення дії договору або очікувана тривалість договору. Також договір може містити положення, згідно з яким трудові відносини припиняються негайно, якщо працівник втрачає право працювати в Хорватії,

- тривалість оплачуваної відпустки,
- порядок розірвання трудового договору та строки попередження, яких повинні дотримуватися працівник і роботодавець, або спосіб визначення строків попередження,
- розмір заробітної плати, надбавок до заробітної плати та інших виплат за виконану роботу та строків виплати цих та інших виплат за трудовими відносинами, на які має право працівник,
- тривалість робочого дня або тижня в годинах,
- інформацію чи укладено договір на повну або неповну зайнятість,
- право на освіту, навчання та тренінг, якщо воно існує,
- тривалість та умови пробної роботи, якщо укладено договір.

Чи потрібно отримувати ще якісь документи від роботодавця, крім трудового договору?

Так, роботодавець зобов'язаний надати вам копію заяви про обов'язкове пенсійне та медичне страхування протягом восьми днів після закінчення терміну звернення за зазначеними видами страхування відповідно до спеціальних норм.

Положення про безпеку і охорону праці на виробництві, колективний договір, якщо він укладений, і правила праці, якщо вони прийняті, повинні бути належним чином доведені до відома працівників.

Яка мінімальна заробітна плата у Хорватії?

Мінімальна брутто-зарплата в Хорватії в 2023 році становить 700 євро, а в 2024 році становитиме 840 євро. Розмір мінімальної заробітної плати до брутто визначається Урядом Республіки Хорватія на щорічній основі.

Дискримінація при працевлаштуванні та роботі

Забороняється дискримінація у сфері праці та умов праці, у тому числі критеріїв відбору та умов прийому на роботу, просування по службі, професійної орієнтації, професійної підготовки та розвитку, перепідготовки. Роботодавцям забороняється дискримінувати працівників за ознаками расової чи етнічної приналежності чи кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, членства у профспілках, освіти, соціального становища, сімейного чи сімейного стану, віку, стану здоров'я, інвалідності, генетичної спадщини, гендерної ідентичності, самовираження чи сексуальної орієнтації. Якщо ви вважаєте, що зазнали дискримінації, ви можете подати заяву до інспекції праці Держінспекції (бланк заяви доступний за: <https://dirh.gov.hr/podnosenje-prijava/83>) або звернутися до омбудсмена, омбудсмена з питань гендерної рівності (якщо ви зазнаєте дискримінації за ознакою статі, сімейного стану чи сексуальної орієнтації) або омбудсмена для людей з інвалідністю (якщо ви зазнаєте дискримінації за ознакою інвалідності). Це незалежні інституції, які, серед іншого, заохочують і захищають права і свободи людини, встановлені Конституцією, законами та міжнародними правовими актами про права і свободи людини, які є частиною внутрішнього правового порядку Республіки Хорватія.

Що робити, якщо у мене проблеми з роботодавцем?

Якщо роботодавець порушує ваші законні права з трудових відносин, ви можете повідомити про це інспекцію праці Держінспекції (див. посилання вище). Наприклад, якщо ви працюєте без трудового договору, ваш роботодавець не оформив вас на пенсійне та медичне страхування, ви працюєте без права на перерву чи відпустку, або вам не виплачують зарплату. Якщо

ваш роботодавець вчинив проти вас правопорушення (наприклад, не виплату зарплати або жорстоке поводження на роботі), ви можете повідомити про це в поліцію.

У Хорватії працівники мають право створювати профспілки та вступати до них, що захищено *Законом про працю*. Перевірте, чи є у вашого роботодавця організована профспілка, яка захищає права та інтереси своїх членів. Якщо вона існує, ви можете стати її членом і звернутися до профспілкового уповноваженого за захистом своїх прав.

За безоплатною правовою допомогою щодо реалізації та захисту трудових прав Ви можете звернутися до партнерів УВКБ ООН:

Хорватський правовий центр

Тел: +385 1 21 05 301
Моб: +385 91 235 5505 (for people granted temporary protection)
+385 91 235 5523 (for people who have applied for or been granted international protection. i.e. asylum seekers and refugees)
Ел. пошта: hpc@hpc.hr

Хорватський Червоний Хрест - НСК

Ел. пошта: azil-migracije@hck.hr

Єзуїтська Служба Біженців - JRS

Моб: +385 98 979 2298
Ел. пошта: info@jrs.hr

Асоціація SVOJA

Моб: +385 99 501 5667
Ел. пошта: svoja.org@gmail.com

Контакти регіональних служб та офісів HZZ

